

Het loonwijzer-project bestaat uit een website www.loonwijzer.nl met een salarischeck voor de lonen van ruim 130 beroepen, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog meer informatie. De auteurs zijn betrokken bij de analyse van de enquête. In de loonwijzer-enquête zijn jongeren en vrouwen wat oververtegenwoordigd, maar de gegevens zijn gewogen, zodat ze een betere afspiegeling vormen van de Nederlandse beroepsbevolking. Auteurs: Kea Tijdens is onderzoekscoördinator bij AIAS, Universiteit van Amsterdam, Maarten van Klaveren is senior onderzoeker en consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven.

PENSIOEN

Net als de meeste landen om ons heen kent Nederland een basispensioen: inwoners die ten minste 50 jaar in Nederland hebben gewoond, hebben recht op een volledig pensioen op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW). De meeste werknemers bouwen daarnaast nog een aanvullend pensioen op. Des te meer jaren gewerkt, des te hoger dat is. Door de vergrijzing komen de pensioenen onder druk te staan. Er is gevraagd of werknemers verwachten later voldoende inkomen te hebben. Hebben ze pensioen, of alleen AOW, of ook inkomsten uit koopsompolissen en of onroerend goed? De vragen over het pensioen zijn beantwoord door 8600 werknemers, onder wie 1359 werknemers van 45 jaar of ouder. Deze leeftijdsgroep weet redelijk goed wat ze kan verwachten van de periode na hun 65e jaar.

De verwachtingen van werkende mannen en vrouwen boven de 45 jaar verschillen erg. Terwijl 11% van de mannen zegt dat zij alleen AOW verwachten te krijgen na hun 65e, geldt dit voor 22% van de vrouwen in deze leeftijdsgroep. Daarenboven verwachten mannen ook nog vaker dat ze inkomsten zullen hebben uit onroerend goed (28% tegen 25%) en uit koopsompolissen en dergelijke (52% tegen 46%). Uiteindelijk verwacht ruim de helft van de werkende mannen tussen 45 en 65 jaar dat ze een voldoende pensioen zullen hebben, tegenover ruim een kwart van de

werkende vrouwen in deze leeftijdsgroep (51% tegen 26%). Daarbij zijn de alleenstaande vrouwen aanmerkelijk negatiever in hun verwachtingen dan de vrouwen met een partner. Ook bij de mannen zijn alleenstaanden negatiever, maar onder hen is het verschil tussen beide groepen kleiner dan onder vrouwen.

Verwachtingen

Naarmate het bedrijf groter is, neemt de kans toe dat de werknemer voldoende pensioen verwacht. Verder is het belangrijk dat mensen onder een cao vallen. Zij scoren 40% hoger op de vraag of ze verwachten voldoende pensioen te krijgen dan mensen die niet onder een cao vallen.

Ook is de ervaring op de arbeidsmarkt van belang: elk gewerkt jaar doet die verwachting met 3% toenemen. Kijken we naar de persoonskenmerken, dan is de kans dat de bezitter van een eigen huis voldoende pensioen verwacht 43% hoger dan van werknemers zonder eigen huis. Ook het huishoudinkomen doet ertoe: elke 250 euro per maand extra doet de kans met 5% stijgen. Maar bovenal hangt de verwachting samen met geslacht: de kans dat mannen denken voldoende pensioen te krijgen is maar liefst ruim 160% hoger dan bij vrouwen.

Verwachtingen over het pensioen na het 65e levensjaar. Alleen werknemers van 45 jaar en ouder.

